

X Gemeente
X Amsterdam
X

Visie en uitvoerings- agenda internationaal beleid:

De Belofte van Vrijheid

Inhoud

I. Algemeen	4
Terugblik	
Internationale ontwikkelingen	
Uitgangspunten van het internationale beleid	
II. Onze partners	8
Coalities in de stad	
De metropoolregio	
Stedelijke netwerken	
III. Belofte van vrijheid: de uitvoeringsagenda	10
Vrijheid en veiligheid	
Internationale economie en duurzaamheid	
Nieuw Stedelijk burgerschap	

I. Algemeen

Met deze visie presenteert het college het internationale beleid van de gemeente Amsterdam voor de komende jaren, onder de titel 'de belofte van vrijheid'.

Nieuwsgierigheid naar mensen en ideeën van over de hele wereld zit diep verankerd in het DNA van Amsterdam. Dat zal ook de jubileumviering van 'Amsterdam 750 jaar' laten zien.

Hoewel de viering in 2025 is georiënteerd op de verjarende stad, voor en door haar inwoners, grijpen we het moment ook aan om aan de wereld een stad te laten zien die principieel internationaal is, die van vrijheid en vernieuwingsdrang zijn beeldmerk heeft gemaakt. Vrijheid voor iedereen. Als menselijke metropool voor de eigen inwoners, als verantwoordelijke hoofdstad aan de Nederlanders, als een betrouwbare, internationale partner in duurzame economische groei en handel, en als een internationale vrijplaats voor vrijdenkers, orthodoxen, conservatieven en progressieven die zich hier thuis en geïnspireerd voelen.

Onderdeel van de internationale positionering van Amsterdam is de coalitie waarmee we het internationale podium willen betreden. Vanzelfsprekend werken we nauw samen met andere overheden en met de maatschappelijke en economische instellingen verzameld in *Amsterdam en Partners* maar ook een nieuwe organisatie als City Collective Amsterdam (CCA) is een partner. Samenwerking met de andere gemeenten in de Metropool Regio Amsterdam (MRA) krijgt meer prioriteit. En in internationaal verband werken we in netwerken van steden gericht op een betere toegang tot Europese en internationale besluitvorming (en financiën) en versterking van de lokale democratie en mensenrechten.

Terugblik

De laatste visie internationaal beleid dateert uit 2014. Destijds heeft het college gesteld dat internationale samenwerking moet bijdragen aan de opgaven van de stad en aan de welvaart en het welzijn van Amsterdammers. Daarmee kwam een einde aan beleid van strakke geografische keuzen bezegeld in vaste stedenbanden. Ook internationaal, in andere steden wordt meer en meer gekozen voor geografische flexibiliteit en thematische samenwerking. Het college wil voortgaan op deze weg. Dat wil niet zeggen dat we met een aantal steden niet een bijzondere relatie onderhouden, maar die bijzondere band heeft dan altijd een inhoudelijke grondslag. Een aantal buitenlandse steden heeft dezelfde opgaven als Amsterdam en streeft eenzelfde aanpak na. Denk aan de gevolgen van toerisme voor Barcelona en Florence, aan innovatie in Helsinki, LHBTIQ+ aanpak in Parijs, circulaire strategie in Tokio en stedelijke verdichting in Seoul. Ook gedeelde geschiedenis verbindt ons met plekken op de wereld: Suriname, het Caribisch gebied, Marokko en Turkije nemen om die reden een bijzondere plaats in onze internationale samenwerking in.

Werkend vanuit de opgaven van de stad heeft Amsterdam zich de afgelopen jaren internationaal geprofileerd als een vrije, vrijzinnige, leefbare en circulaire stad. Zo is leefbaarheid de drijfveer voor de EU-lobby gericht tegen de uitwassen van vakantieverhuur en voor de internationale samenwerking op duurzaam toerisme. Leefbaarheid is natuurlijk ook de drijfveer voor de inmiddels meermalen bekroonde circulaire strategie van Amsterdam. Dat Amsterdam als eerste Nederlandse stad een zogenaamd Voluntary Local Review over de Sustainable Development Goals heeft gemaakt, past bij de brede inzet op duurzaamheid op het fysieke en op het sociale domein.

De afgelopen jaren was internationale samenwerking lastiger door corona. Louter virtueel is de samenwerking gelukkig niet geweest. Weliswaar heeft Amsterdam zijn belangen internationaal vooral digitaal moeten behartigen, toch heeft het college voor en na de pandemie succesvolle reizen kunnen ondernemen. De bezoeken van burgemeester Halsema aan New York en Suriname en verschillende reizen van wethouders hebben gelukkig toch kunnen plaatsvinden. We zullen in de toekomst kritisch blijven kijken welke reizen noodzakelijk zijn, maar fysieke ontmoetingen om vertrouwen op te bouwen en relaties te bezegelen blijven onontbeerlijk.

Internationale ontwikkelingen

De wereld is er de laatste jaren minder vrij op geworden. Er is de Russische invasie in Oekraïne en onderdrukking van de laatste restjes vrijheid in Rusland, de moord op Mahsa Amini en de pogingen om de door vrouwen geleide revolutie in Iran neer te slaan. In China worden in kampen en gevangenissen Oeigoeren gemarteld en worden uitgeverij van kinderboeken veroordeeld. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de relaties die Amsterdam met partners uit deze landen kan en wil onderhouden. Ook in sommige landen binnen de Europese Unie neemt de druk op democratie en mensenrechten toe. Zelfs het uitspreken van het woord vrijheid wordt in sommige landen als een misdaad beschouwd.

Er is geen reden voor Westerse democratische landen om triomfantelijk of zelfgenoegzaam te zijn over onze vrijheden hier. In veel democratische landen, zoals in Nederland, worden journalisten online en persoonlijk bedreigd met als triest dieptepunt de moord op Peter R. de Vries. We hebben in verschillende delen van de wereld gezien dat democratie niet

vanzelfsprekend is. Versterking van de democratie is dat evenmin.

Rechtsgelijkheid, bescherming van mensenrechten zoals vrijheid van meningsuiting en persvrijheid en versterking van de democratie behoren tot de kernwaarden van Amsterdam. De gevolgen van verschillende gewapende conflicten wereldwijd, toenemende geopolitieke spanningen en de stijgende energieprijzen tonen ons hoe klein de wereld is. Niet alleen in Oost-Europa maar ook in West-Europa zijn de gevolgen van oorlog en onderdrukking zichtbaar en voelbaar voor grote delen van de bevolking. In deze tijd van oorlog en spanning heeft Amsterdam een opdracht om de bovengenoemde kernwaarden niet alleen lokaal maar ook internationaal te versterken.

Een aanzienlijk deel van de Amsterdamse criminaliteit vindt plaats in een internationale context. Drugskoeriers in de Bijlmer staan, via een keten van personen, illegale netwerken en organisaties, in verbinding met cocoplantages in Zuid-Amerika. Sommige schakels in de internationale keten raken aan de bovenwereld, andere opereren volledig ondergronds. Amsterdam is volgens onderzoekers helaas uitgegroeid tot een internationaal knooppunt van drugshandel en financiële ondermijning, zoals witwassen.

De ondermijnende drugscriminaliteit die Amsterdam in het hart treft kan alleen maar in internationaal verband aangepakt worden. De veiligheidsagenda is daarmee internationaal van het grootste belang. Internationaal zal de nadruk vooral liggen op het opsporen van illegale geldstromen en het verstoren en afsnijden ervan. Maar ook bijvoorbeeld bij de aanpak van geweld en het bevorderen van economische en sociale ontwikkeling in bepaalde wijken en buurten kunnen wij veel van andere steden leren.

Aandacht voor het koloniale verleden leeft in veel Europese steden en zal in de internationale samenwerking een belangrijke plaats innemen. De hernieuwde samenwerking met Suriname en bestaande relaties met het Caribisch gebied bieden daar een goed uitgangspunt voor. Met de excuses van het Amsterdamse stadsbestuur voor haar rol in het slavernijverleden heeft Amsterdam een belangrijke stap gezet. Amsterdam deed dat niet enkel om schoon schip te maken en zich te verantwoorden maar ook omdat de terechte erkenning van het leed aangedaan in het verleden de weg vrijmaakt voor een gezamenlijke toekomst.

De coronapandemie en geopolitiek lijken een proces van de-globalisering versneld te hebben waarbij mondiale productieketens worden verkort. Legitieme sociale en ecologische zorgen spelen hierin een rol. De niet-duurzame globalisering en de niet-duurzame groei van steden maken deel uit van hetzelfde probleem. Daarnaast wint nationalisme aan kracht door populistische en soms xenofobische campagnes. Het erkennen van de problemen van globalisering betekent niet dat we protectionisme moeten omarmen. We moeten vaak lokaal handelen, maar altijd mondiaal denken en samenwerken. Samen met andere steden zoeken wij naar alternatieve strategieën om duurzame vooruitgang en internationale samenwerking te bevorderen.

Uitgangspunten van het internationale beleid

Deze stad heeft een lange geschiedenis als veilige haven voor vrijdenkers. Van Spinoza die de basis legde voor de Verlichting tot aan het eerste huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht. Amsterdam herbergt van oudsher mensen die vrijheid nastreven en zich verzetten tegen heersende vooroordelen en dogma's. Dit mag echter niet tot zelfgenoegzaamheid leiden maar is een aansporing om de vrijheid in onze stad te bewaken en ons te scharen achter die steden en burgers die zich verzetten tegen autoritarisme en onderdrukking.

Het beschermen van de vrijheid is ook in westerse democratieën een voortdurende strijd. Een die waakzaamheid en soms luidkeels tegengeluid vereist. Voor Amsterdam als een vrijheidslievende stad is er een internationale verantwoordelijkheid zich in te zetten voor (de bescherming van) democratische vrijheden en mensenrechten. Soms lijkt het alsof dappere andersdenkenden klein in getal zijn. Maar zij zijn de stemmen van velen, zoals we ook recent zien in de straten van Iran, Moskou, Marokko, Turkije en Hongkong. Amsterdam wil vrijdenkers veiligheid bieden, een podium geven en waar mogelijk steunen. Dit betekent steun voor democratiseringsbewegingen, voor (vrouwen)emancipatie, voor vervolgd journalisten, en solidariteit met vrije steden in onvrije autoritair geregeerde landen. Ook zal tijdens buitenlandse werkbezoeken in het programma altijd ruimte worden gemaakt voor mensenrechten.

De 'belofte van vrijheid' als basis van onze internationale samenwerking beperkt zich niet tot de verdediging van de klassieke grondrechten.

De opwarming van de aarde is misschien wel de grootste bedreiging van de mondiale

vrijheid. (Energie)armoede beknot veel Amsterdammers in hun doen en laten en vindt haar oorsprong in internationaal stijgende energieprijzen.

Internationale handel en economische groei zijn voor de positie van Amsterdammers wezenlijk. Acquisitie en het versterken en bestendigen van handelsrelaties maken een belangrijk deel uit van onze internationale activiteiten. Deze enten wij echter ook op de Amsterdamse waarden van rechtsstatelijkheid, vrijheid en democratisering.

II. Onze partners

Internationale samenwerking betekent ook stedelijke en regionale samenwerking. Zoals het in het coalitieakkoord is verwoord: ‘Om onze opdracht te doen slagen, is het noodzakelijk dat we zoveel mogelijk krachten bundelen. Publiek en privaat. Gelukkig herbergt onze stad een schat aan kennis, creativiteit en innovatief vermogen bij onze bewoners en ondernemers. Deze rijkdom willen we zoveel mogelijk ten goede laten komen aan de hele stad’. Dit betekent dat wij lokaal en in de MRA onze krachten bundelen.

Coalities in de stad

Het internationale beleid heeft zich meer geprofessionaliseerd, zo ook de samenwerking tussen alle betrokken partijen binnen Amsterdam en de regio. Er is een waardevol en duurzaam netwerk opgebouwd van overheden, binnenlandse en buitenlandse bedrijven, Amsterdam Economic Board, culturele en maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen, die samen optrekken om hun respectievelijke internationale ambities te verwezenlijken. *Amsterdam & Partners* vervult hierin een sleutelrol en daarin wordt door het college actief geparticipeerd. De gemeente wil als een proactieve matchmaker Nederlandse bedrijven, kennisinstellingen en culturele organisaties inzetten om hun internationale ambities te realiseren. Andersom geven diezelfde organisaties invulling aan de goede internationale reputatie van Amsterdam.

Deze ‘werkvloer’ van de stad biedt interessante openingen om ook politiek gevoelige of cultureel beladen onderwerpen internationaal aan de orde te stellen. Daarbij is het handelsmerk een interdisciplinaire benadering op thema’s als economie, kennis en innovatie, kunst en cultuur, burgerschap en participatie, duurzame stedelijke

ontwikkeling, watermanagement en mensenrechten.

Een speciale rol is ook weggelegd voor het City Collective Amsterdam (CCA), dat een nieuwe diverse generatie makers en cultureel ondernemers vertegenwoordigt in Amsterdam. Zij zijn vaak zelf al zeer internationaal georiënteerd (bijv. Patta, Daily Paper, Top Notch, BYBORRE) en nemen in hun kielzog weer een jongere generatie op sleeptouw. Zij vormen een voorhoede die nog geen deel uitmaakt van het establishment. Het streven is om het CCA ook bij toekomstige internationale uitwisseling meer te betrekken.

Daarnaast wordt in Amsterdam nauw samengewerkt met stedelijke instellingen om de internationale mensenrechten te versterken. Een goed voorbeeld is de Anne Frank Stichting. Anne Frank en Amsterdam zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Haar dagboek met een boodschap van hoop, inspiratie en liefde wordt wereldwijd herkend. De Anne Frank Stichting en Amsterdam dragen die boodschap wereldwijd uit. Vergelijkbare uitwisselingen, hoe kleinschalig soms ook, laten niet alleen zien waar Amsterdam voor staat, ze brengen ook een bepaalde nuance en verdieping in een internationale relatie.

De metropoolregio

Om stedelijke opgaven als klimaatverandering, duurzame mobiliteit, gezondheid en kansengelijkheid het hoofd te bieden is samenwerking met andere partners in de regio onontbeerlijk. Alleen door gezamenlijk in te zetten op een sterke regionale economie die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners kan ook Amsterdam leefbaar blijven. Bij internationale samenwerking zal daarom ook altijd het perspectief van de metropoolregio Amsterdam worden verdisconteerd.

Internationaal wil de metropool Amsterdam samenwerken met andere regio's die werken aan soortgelijke opgaven. Europees worden stedelijke regio's steeds van groter belang geacht. Op thema's als waterstof en duurzame mobiliteit zal Amsterdam met de MRA richting de EU actief zijn met als doel de duurzame transitie van de regio te versnellen. Op internationaal economisch vlak zal Amsterdam met de regio altijd zoeken naar een verantwoord evenwicht tussen het zakelijke en het sociale.

Stedelijke netwerken

Of het nu de energietransitie, de realisatie van de Sustainable Development Goals of de opvang van asielzoekers en statushouders is, zonder de medewerking van lokale overheden kunnen deze mondiale vraagstukken niet het hoofd geboden worden. Steden accepteerden lange tijd dat ze het 'vuilnisvat' waren en maar moesten zorgen dat problemen opgelost worden. Die tijd is wel voorbij. Steden nemen hun verantwoordelijkheid maar daar staat tegenover dat ze invloed willen op internationale besluiten die hen direct raken. En ze willen directe toegang tot Europese en internationale financiering. Om die doelen te bereiken zijn er steeds meer steden netwerken ontstaan.

Deze netwerken zijn er in verschillende soorten en maten. Sommige richten zich op kennisuitwisseling en belangenbehartiging op specifieke thema's. C40, het Rainbow Cities Network, het Strong Cities Network en het World Cities Culture Forum zijn daar voorbeelden van. Andere hebben een bredere scope zoals het City Science Initiative en Eurocities. Eurocities heeft overigens weer verschillende fora kent waarin stedelijke experts op specifieke thema's kennis uitwisselen en lobby strategieën bespreken. In stedennetwerken draait het om kennisuitwisseling en

bundeling van krachten. Ze zijn ook een manier om uiting te geven aan Amsterdam Internationaal Verantwoordelijke Hoofdstad. Naast de bovengenoemde netwerken is Amsterdam ook aangesloten bij het Pact of Free Cities dat zich inzet voor het versterken van democratie en de *rule of law*.

III. Belofte van vrijheid: de uitvoeringsagenda

Uitvoering van de visie op internationaal beleid betekent dat het college de komende jaren prioriteit geeft aan de volgende onderwerpen:

- Vrijheid en Veiligheid
- Internationale Economie en Duurzaamheid
- Nieuw Stedelijk Burgerschap.

Vrijheid en veiligheid

1. *Veilige Haven*

De idee van ‘Amsterdam als toevluchtsoord’ wordt onder auspiciën van de burgemeester verder versterkt. Dan gaat het om safe haven-programma’s zoals Shelter City en het International Cities of Refuge Network (ICORN). Dat zijn beide programma’s waarbij journalisten, schrijvers, vertegenwoordigers van de LHBTIQ+ gemeenschap, advocaten, kunstenaars en wetenschappers die mensenrechtenschendingen in hun thuisland bestrijden, tijdelijke opvang, training en veiligheid wordt geboden. Amsterdam zal aandacht vragen voor ICORN en Shelter City en andere steden oproepen hun internationale verantwoordelijkheid te nemen. De intentie is ook om meer plekken in Amsterdam te realiseren.

Wereldwijd staan met name journalisten onder druk. Conflicten in Syrië, Afghanistan en Oekraïne hebben dat weer pijnlijk duidelijk gemaakt. Samen met maatschappelijke en media-partners wil Amsterdam verkennen of er een centrum voor bedreigde journalisten kan komen in Amsterdam. Een plek van waaruit journalisten die hun land hebben moeten ontvluchten, veilig hun werk kunnen voortzetten.

2. *Internationale rechtsstatelijkheid*

Democratie, mensenrechten en rechtswaarborgen zitten in het DNA van onze stad, ze zijn de basis van onze grondwet en van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het Verdrag van Amsterdam brengt voor het eerst uitdrukkelijk grondrechten in het Gemeenschapsrecht, inclusief de mogelijkheid om een lidstaat te straffen wegens schending van deze grondrechten. Verantwoordelijkheid nemen voor versterking van democratie en mensenrechten in steden waar die waarden onder druk staat de komende jaren zal in internationaal verband bijzondere aandacht uitgaan naar onderwerpen als vrijheid, tolerantie en rechtsstatelijkheid. Amsterdam zal er actief aan bijdragen dat steden een centrale rol spelen in het Europese en internationale debat over rechtsstatelijkheid.

Steden die in een autoritaire nationaal-politieke omgeving opereren kunnen rekenen op onze steun. Amsterdam heeft zich aangesloten bij het Pact of Free Cities geïnitieerd door de burgemeesters van Boedapest, Warschau, Praag en Bratislava. Ook steden als Taipei en Los Angeles hebben zich inmiddels aangesloten met als doel als informele alliantie de strijd aan te binden met extremisme, populistisch nationalisme en xenofobie.

3. *Internationale samenwerking op veiligheid en ondermijning*

Criminaliteit en ondermijning hebben een Europese en internationale dimensie. Het effectief tegengaan van de impact van ondermijning in de stad vraagt om medestanders in het Europese/ Internationale speelveld en om internationale kennisuitwisseling. Amsterdam zal daarom samen met partnersteden en andere stakeholders, zijn netwerk versterken en op relevante internationale en Europese agenda’s en fora aandringen op meer

urgentie en prioriteit voor een effectieve aanpak van criminele netwerken.

Extremistische ideeën en theorieën uit het buitenland verspreiden zich snel en duiken in veel grote steden op als een grote bedreiging voor de maatschappelijke vrede. Het is van belang internationaal extremisme en terrorisme vroeg te herkennen en deze kennis te delen met andere steden. Ook voor de aanpak van mensenhandel en uitbuiting van sekswerkers en Europese arbeidsmigranten geldt dat Amsterdam geen eiland is en dat we Europese en internationale partners nodig hebben in de aanpak. In het kader van de aanpak van straatintimidatie wordt Amsterdam actief lid van het Safe Streets-project, van UN Women, de vrouwenrechtenorganisatie van de VN.

Stedelijke cyberveiligheid is gericht op het online beschermen van kwetsbare burgers, bedrijven en maatschappelijke kritieke infrastructuren. In het EU-beleid is er focus op een Europese drone-strategie voor bescherming van luchtruim boven de stad. Input door steden en lokale politie is daarbij van belang. We investeren in kennisdeling en expertise-uitwisseling met Europese en internationale partners.

4. Solidariteit met Oekraïne: herstel en wederopbouw

Kort na de Russische invasie van Oekraïne heeft het college besloten bij te willen dragen aan herstel en wederopbouw van Oekraïne. Kort na het uitbreken van de oorlog is een donatie gedaan aan het VNG Noodhulpfonds. Maar de stad wil meer doen. Amsterdam beschikt over de expertise en vaardigheden om Oekraïense steden bij te staan bij herstel en wederopbouw en is bereid deze expertise in te zetten. Er is vraag naar expertise over fysieke infrastructuur, maar ook over projectmanagement, mentale gezondheid en bijvoorbeeld governance.

Amsterdam zal in samenspraak met de VNG en afhankelijk van de vraag bij Oekraïense steden, expertise beschikbaar stellen. Daarnaast zullen er stageplekken komen voor Oekraïners in Amsterdam die op termijn een rol willen spelen in de wederopbouw van hun land.

Internationale economie en duurzaamheid

5. Duurzame internationale acquisitie en handelsbevordering

Tien jaar geleden werd volop ingezet op internationale acquisitie, vooral uit de opkomende economieën zoals China, Brazilië en India om de positie van Amsterdam als toegangspoort naar Europa ('gateway') te versterken. Geleidelijk is er een verschuiving gekomen in hoe we naar de stad in internationaal perspectief kijken. Zoals het Coalitieakkoord zegt: Amsterdam blijft haar positie als internationale handels- en startupstad versterken. Maar we scherpen onze strategie aan omdat we internationalisering nog beter ten goede willen laten komen aan de stad en onze regio. We gaan ons nog meer richten op het aantrekken van bedrijven die aantoonbaar bijdragen aan het duurzaam versterken van onze economie. De nadruk moet daarbij niet meer liggen op kwantiteit (het aantal projecten) maar op kwaliteit (de waarde van projecten).

Op dit moment wordt bij EZC de strategie ten aanzien van het vestigingsbeleid herijkt volgens het uitgangspunt van 'brede welvaart'. Dit betekent dat we meer dan in het verleden afspraken maken over de bijdrage aan bijvoorbeeld werkgelegenheid en verduurzaming van de stad dan in het verleden. Ook wordt scherper beoordeeld hoe bedrijven omgaan met de richtlijnen voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) en Environmental Social Governance (ESG).

Voor contacten met buitenlandse partners zoals steden, regio's en landen betekent dit dat vanuit economisch perspectief relaties in het teken staan van wat bedrijven aangeven dat interessante markten zijn of waar nieuwe innovaties zijn die voor hun groei belangrijk zijn. We moeten hier keuzes maken en kunnen niet overal tegelijkertijd actief zijn. De relatie tussen de nationale en lokale overheden is belangrijk om de bovenstaande linken te kunnen leggen. Belangrijke steden waar dit nu al in de praktijk gebeurt zijn Berlijn, München, Parijs, Tokio en New York.

6. Klimaatbeleid

De cruciale rol van steden in het tegengaan van klimaatverandering en het versterken van de duurzame, circulaire economie wordt geleidelijk meer onderkend. Het bestrijden van energiearmoede is daarbij inmiddels prioriteit. De Amsterdamse ambities op dit vlak kunnen we niet bereiken zonder intensieve samenwerking met buitenlandse partners, met name in de EU.

Europa zet in op beter klimaatbeleid en de EU Green Deal/Fit for 55. Amsterdam heeft de ambitie om in 2030 60% Co2 reductie behaald te hebben en wil klimaatneutraal en circulair zijn in 2050. Om dit te halen worden Europese regelgeving, fondsen en kennisuitwisseling aangesproken.

Daarnaast werkt Amsterdam mee aan verschillende internationale projecten op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie.

De verduurzamingsopgave voor Amsterdam is in veel opzichten complex (technologisch, sociaal, infrastructureel, financieel). De transitie die Amsterdam en andere steden moeten doormaken is technologisch, sociaal en infrastructureel ingewikkeld. Amsterdam heeft belang bij Europese en internationale urgentie en zet maximaal in op het benutten

van Europese en internationale programma's zoals 100 climate neutral cities van de EU en het mondiale stedennetwerk C40.

Amsterdam heeft een eigen verantwoordelijkheid voor de uitstoot in de stad maar 81% van de Amsterdamse uitstoot daalt elders in de wereld neer. Daar neemt de stad ook verantwoordelijkheid voor.

7. Duurzaam internationaal bereikbaar

Amsterdam heeft een ijzersterke Europese en internationale connectiviteit. Het is van belang deze te behouden en samen met Europese partners verder te versterken met een Europese en internationale investeringsagenda voor duurzaam vervoer. Internationaal treinverkeer als alternatief voor korte vluchten is daar onderdeel van. De verduurzaming van haven en luchthaven zijn belangrijk voor de duurzame ontwikkeling van Amsterdam en de metropool. Wij dragen bij aan stevige EU afspraken rond luchtkwaliteit en vermindering van emissies, maar ook rond verkeersveiligheid. Met de wens om in 2030 uitstootvrij te zijn is het voor Amsterdam verder van groot belang dat (naast het Rijk) de Europese Commissie elektrisch vervoer, de uitrol van laadinfrastructuur in Europa en scherpere eisen aan autofabrikanten ten aanzien van uitstootvrije mobiliteit, verder aanjaagt.

In het kader van leefbaarheid werkt Amsterdam met (Europese) partners samen aan verbeteringen van de multimodale reis. Op gebied van fiets, deelmobiliteit, hubs, gebruik van digitale middelen levert Amsterdam een actieve bijdrage en probeert Amsterdam extra aandacht te verkrijgen. Stadsdistributie wint ook internationaal aan aandacht. Met andere steden werkt Amsterdam samen om first en last mile goed georganiseerd te krijgen.

Niet alleen Amsterdam staat voor grote opgaven als het gaat om onderhoud, drukte, vergroenen en klimaat adaptief maken van de openbare ruimte. Ook hier zoeken we de samenwerking op met de Europese Unie en andere steden.

8. Duurzame bezoekerseconomie

Overtoerisme en overlast gevend bezoek zet de laatste jaren de leefbaarheid van de stad onder druk. In het programma Aanpak Binnenstad en het uitvoeringsprogramma bezoekerseconomie neemt het college maatregelen om de leefbaarheid in onder toeristische druk staande gebieden te waarborgen en het aantal toeristenovernachtingen te reguleren. Tegelijkertijd horen bezoekers bij het internationale karakter van Amsterdam. Amsterdam wil naar een situatie waarin de leefbaarheid van bewoners voorop staat. In december 2022 heeft de raad met algemene stemming de Visie bezoekerseconomie in Amsterdam 2035 vastgesteld. In deze visie richt het college zich op duurzaam toerisme dat waarde toevoegt in hele stad. Toerisme leidt ook tot een breed aanbod aan voorzieningen en creëert werkgelegenheid. In de meerkernige stad kan de bezoekerseconomie waarde toevoegen en liggen er kansen voor spreiding van bezoek, waardoor de druk op de binnenstad vermindert. Overtoerisme is geen unieke Amsterdamse aangelegenheid. We werken daarom samen met andere steden om kennis uit te wisselen en te lobbyen voor EU-regelgeving om overtoerisme te kunnen reguleren (bijvoorbeeld ten aanzien van vakantieverhuur en budgetvluchten).

Nieuw Stedelijk burgerschap

9. Internationale kunst en cultuurstad

Amsterdam biedt een podium voor een groot en divers internationaal aanbod, binnen alle kunstdisciplines. Dat maakt het culturele aanbod in onze stad interessant en verruimt onze blik op de wereld. De wereld komt naar Amsterdam en Amsterdam gaat de wereld in. Vele Amsterdamse kunstenaars, creatieven en grote en kleine culturele instellingen zijn aanwezig op het wereldtoneel. Met het internationaal cultuurbeleid - zoals vastgelegd in de Hoofdlijnen Kunst en Cultuur - draagt de gemeente hier aan bij.

Amsterdam wil bekend staan als culturele metropool, en uitdragen dat de aanwezige kunst- en cultuur sector van wereldklasse is. Ook is cultuur een middel om de waarden uit te dragen waar Amsterdam voor staat en het is daarnaast een belangrijke economische waarde. Cultuur is de taal waarmee de Amsterdamse vrijheid, creativiteit en vrijzinnigheid internationaal wordt gecommuniceerd. Om die waarden als stad te kunnen uitdragen en binnen de groeiende stad ruimte te blijven geven aan de ontwikkeling van nieuw aanbod is het ondersteunen van experiment, nachtcultuur, vrije ruimte en broedplaatsen van groot belang.

Amsterdam biedt daarmee een podium voor een groot en divers internationaal aanbod, binnen alle kunstdisciplines. Dat maakt het culturele aanbod in onze stad interessant en verruimt onze blik op de wereld. De wereld komt naar Amsterdam en Amsterdam gaat de wereld in. Vele Amsterdamse kunstenaars, creatieven en grote en kleine culturele instellingen zijn aanwezig op het wereldtoneel.

Met de verkiezing van Amsterdam als gaststad voor de Worldpride in 2026 wordt de rol onderstreept die Amsterdam ook

internationaal speelt voor LHBTIQ+ rechten. In de opmaat naar de Worldpride zal Amsterdam de LHBTIQ+ gemeenschap die onderdrukt wordt blijven steunen door deel te nemen aan buitenlandse prides en door mensen die zich daarvoor internationaal inzetten te steunen.

De doorwerking van het slavernijverleden krijgt in veel Europese steden aandacht. Amsterdam wil leren van steden die daar al jaren mee bezig zijn en met andere steden informeel kennis uit wisselen over het ontsluiten van archieven, het opzetten van musea, het omgaan met herdenken en het invullen van toekomstige samenwerking.

10. Kansengelijkheid

De ongelijkheid in Amsterdam en andere steden is de afgelopen jaren groter geworden. Bij het verbeteren van de leefsituatie in kwetsbare wijken, zoals Amsterdam Zuid Oost, Nieuw West en Noord, kijken we hoe we zoveel mogelijk eigenaarschap, autonomie en creativiteit van de samenleving kunnen versterken. Lokaal perspectief, buurtconomieën en burgerinitiatieven staan centraal. Om inspiratie op te doen en kennis uit te wisselen onderzoeken we goede voorbeelden in het buitenland.

Amsterdam wil het belang van steden bij het bevorderen van kansengelijkheid en bestaanszekerheid Europees agenderen. Hoewel EU-beleid tegenwoordig meer rekening houdt met het stedelijk perspectief, wordt de ervaring van steden niet altijd benut waar dat zou moeten. Amsterdam nam in 2019 het initiatief tot een Ronde Tafel Kansengelijkheid met Europese steden gericht op kennisdeling en lobby bij sociale onderwerpen, zoals energiearmoede. De komende jaren wil Amsterdam internationale samenwerking blijven inzetten voor het realiseren van een sociale stad met kansen

voor iedereen, onder meer door de Ronde Tafel te continueren en de Europese lobby te versterken op onderwerpen als directe toegang tot Europese financiering, nadruk op sociale rechtvaardigheid binnen de groene transitie en betaalbare huisvesting.

Een ander belangrijke opgave in dit verband betreft de integratie van migranten en vluchtelingen. Verwacht mag worden dat de migratiedruk richting Europese steden de komende jaren verder zal toenemen. De situatie in Oekraïne speelt uiteraard een rol, maar ook conflicten elders in de wereld, demografische ontwikkelingen wereldwijd en de impact van klimaatverandering maken internationale samenwerking en solidariteit onverminderd belangrijk. Daarin neemt Amsterdam zijn verantwoordelijkheid, onder meer door de huidige coördinatie in de samenwerking tussen EU lidstaten, Europese steden en Europese Commissie op gebied van Inclusie van Migrant en Vluchtelingen de komende jaren door te zetten en te intensiveren.

11. Digitale burgerrechten

De digitale revolutie heeft het leven van elke Amsterdammer beïnvloed. Het maakt het leven makkelijker maar heeft ook bestaande sociaaleconomische ongelijkheden versterkt. Mensen zijn sterk afhankelijk van digitale platforms die eigendom zijn van grote techbedrijven, om het nieuws te volgen, te communiceren met vrienden of netwerken te onderhouden en consumptiegoederen te kopen of te huren. De techbedrijven verzamelen grote hoeveelheden privégegevens. Hun algoritmen en mix van commerciële en politieke belangen die deze platforms in beslag nemen, vormen een potentiële bedreiging voor de democratie.

Amsterdam wil er Europees en internationaal voor zorgen dat de waarden van de stad - openheid, vrijheid, democratie- in de

digitale leefwereld doorwerken. Dit houdt in dat iedereen die dat wil, mee kan komen bij digitalisering. Maar dit betekent ook het bewaken van het recht op privacy, actief innoveren op veilige en non-discriminerende data en algoritmes, en in brede zin het bewaken van veiligheid online. Amsterdam wil de krachten bundelen met andere steden en een voortrekkersrol vervullen in de ontwikkeling van eerlijke en transparante algoritmes en het bieden van een innovatieve publieke digitale ruimte waar digitale soevereiniteit voor de burger centraal staat.

In 2018 lanceerden Barcelona, New York City en Amsterdam gezamenlijk de Cities Coalition for Digital Rights. Al meer dan 50 steden hebben zich aangesloten. Dit netwerk zal verder uitgebreid worden.

XXX